

*Svetlo betlehemskej noci
nech Vás naplní radosťou, pokojom a vzájomnou láskou
vo vianočné sviatky i v nastávajúcom novom roku.*

KONIEC ROKA SA BLÍŽI

Už tradične ku záveru roka sa Vám prihovám cestou nášho Likavanu s úmyslom poinformovať Vás o dianí v obci. Obyčajne si dávame otázku, čo nám pomaly odchádzajúci rok priniesol. Aký bol? O čom rozhodovali poslanci obecného zastupiteľstva v prvom roku volebného obdobia v novej zostave? Otáznikov je naozaj veľa, preto sa pokúsim na niektoré odpovedať.

Vecí na riešenie v našej obci je neúrekom, preto je veľmi dôležité, aby obecné zastupiteľstvo správne rozhodlo o prioritách jednotlivých akcií. Ak mám vyjadriť svoj názor na činnosť obecného zastupiteľstva,

môžem potvrdiť, že v obecnom zastupiteľstve sú opäť kvalitní odborníci, ktorí pružne reagujú na potreby obce bez zbytočných prietáhov a politikárčenia.

V tomto roku sme nadviazali na aktivity z minulého roku. Rekonštrukcia bývalej materskej škôlky na obecný úrad pokračovala i v zimnom období, pretože počasie bolo priaznivé a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku nám poskytol ľudské zdroje v rámci aktivačných prác z projektu sociálneho fondu Európskej únie. Aby tieto práce mohli úspešne pokračovať, pracovníci v rámci aktivačných prác boli riadení koordinátormi p. Jánom Mudičkom,

p. Jurajom Hatalom a p. Ernestínou Žigovou. Odborné činnosti riadil p. Štefan Németh a p. Marián Bukový. Bez týchto ľudí by napredovanie prác na jednotlivých akciách nebolo také pružné a aj rozsah by bol poskromnejší.

Paralelne s rekonštrukciou budovy nového obecného úradu sme na miestnom cintoríne realizovali úpravu chodníkov položením asfaltového koberca firmou LOSS, s. r. o., Ružomberok. Ďalej sme začali upravovať priestory na uloženie odpadu na cintoríne. Vďaka p. Štefanovi Némethovi, p. Jánovi Mudíčkov, p. Tiborovi Martonovi a p. Mariánovi Bukovému sa tesne pred sviatkom Všetkých svätých podarilo upraviť priestor pred hlavným krížom na cintoríne. Úprave cintorína sa musíme venovať i naďalej. Problémy spôsobujú topole, ktorých zdravotný stav je zlý a bude potrebné ich odstrániť a nahraďiť novou výsadbou.

Našu pozornosť sme venovali aj úprave športového areálu. Pozornému oku návštevníka neuniklo, že na voľných plochách pribudla dráha pre kolieskové korčule. Sme úprimne radi, že sme ju zrealizovali ešte pred letnými prázdninami. Uvažujeme ešte o ploche pre floorbal prípadne basketbal a v zimných mesiacoch, ak bude priať počasie otvoríme klzisko. Som presvedčený, že to boli správne rozhodnutia i napriek tomu, že občas si musím vypočuť aj iný názor.

Veľa otázok v poslednom čase dostávam ohľadom otvorenia nového obecného úradu a s čím sa uvažuje v priestoroch terajšieho obecného úradu. Nový obecný úrad by sme chceli otvoriť čo najskôr, ale ešte stále je čo dokončovať. V priestore pred novým obecným úradom uvažujeme s výstavbou námestia a parkoviska pri komunikácii smerom do Martinčeka. Za budovu nového obecného úradu plánujeme vybudovať parkovisko pre ťažko zdravotne postihnutých občanov a obecné autá.

Ďalšou našou akciou bola rekonštrukcia strechy na dome smútku, pretože stará strecha doslúžila a nemohli sme čakať so založenými rukami. Verím, že dom smútku bude vyzeráť opäť dôstojne. Zabezpečili sme nové ozvučenie domu smútku i doplnkové ozvučenie pri hrobe zosnulého počas obradu.

V areáli školy je potrebné dobudovať zmechanizovanie dopravy drevného odpadu do zásobníka a vybudovať sklad na spomínanú biomasu.

O aktivitách na budúci rok Vás budem informovať v ďalšom čísle Likavanu, pretože v súčasnosti sa schvaľuje rozpočet obce na budúci rok, ktorý určí, čo bude obecné zastupiteľstvo preferovať.

Veľa otázok dostávam, prečo sa zmenil deň odvozu komunálneho odpadu. Odpoveď je jednoduchá – z pragmatických dôvodov. V našej obci je potrebné každý týždeň odvieť 16 až 20 ton komunálneho odpadu. Zvládnuť takéto množstvo za jeden deň bolo už nad ľudské sily, a tak sme museli hľadať iné riešenie. Druhým dôvodom bolo to, že počas soboty je zatvorená skládka odpadu v Ružomberku. Tretí dôvod bol rozpor s novým zákonníkom práce, nakoľko pracovníci by mali veľa nadčasových hodín. Verím, že zvoz komunálneho odpadu v dvoch dňoch si osvojíme a zároveň zlacníme, a tak výdavky na zvoz komunálneho odpadu sa znížia. V odpadovom hospodárstve pripravujeme separovaný zber.

Značné finančné prostriedky sme vynaložili na nákup nového traktora a štiepkovača. Osobne som presvedčený, že tieto investície sa veľmi rýchlo vrátia. V letných mesiacoch bude traktor využívaný na pohon štiepkovača a v zimných mesiacoch na zimnú údržbu miestnych komunikácií.

Na záver môjho článku sa chcem poďakovať všetkým tým, ktorí mi nezištne pomáhali pri napĺňaní spoločných cieľov a to Ing. Mariánovi Palúchovi z Doprastavu, a. s., za odbornú pomoc, poslancom obecného zastupiteľstva, p. Jozefovi Pochybovi z firmy Domino, p. Danielovi Zlejšiemu z firmy DAS, s. r. o., architektovi Ivanovi Hrkovi, Ing. Miloslavovi Lajčiakovi a p. Romanovi Kocsisovi z firmy LOSS, s. r. o. a v neposlednom rade mojím spolupracovníkom.

K najradostnejším sviatkom roka Vám želim milostiplné prežitie vianočných sviatkov a šťastný a požehnaný nový rok.

Vladimír Roško, starosta obce

12. decembra 2007 odovzdal starosta obce p. Štefanovi Némethovi cenu obce, ktorú mu udelilo obecné zastupiteľstvo za rozvoj obce.

Z ČINNOSTI ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Kalendárny rok 2007 sa síce blíži ku koncu, no ten náš školský je v plnom prúde. V septembri sa otvorili brány našej školy a hlas zvončeka oznámil, že je tu čas opäť sa dať do práce. A tak sa žiaci po dvojmesačnom oddychu pustili do usilovnej práce. Aké milé prekvapenie ich čakalo už pri vstupe do priestorov školy. Priestory chodieb dýchali čistotou. Kým žiaci počas prázdnin oddychovali, na chodbách školy vládol čulý ruch. Pán riaditeľ zabezpečil vymaľovanie chodieb. A tak po dlhých rokoch opäť zažiarili čistotou. Všetkým, ktorí sa o to zaslúžili, z celého srdca ďakujeme. Vďaka patrí aj žiakom, ktorí pomáhali pri upratovaní po maľovaní. Pani učiteľky sa postarali o aktualizáciu výzdoby chodieb. A tak naša škola opäť skrásnela. Teraz záleží na každom žiakovi, či si takéto priestory našej školy zachovajú a dokeď, lebo len v čistých priestoroch môžu žiaci lepšie a príjemnejšie pracovať.

Popri získavaní nových vedomostí sa naši žiaci zapájajú do rôznych kultúrnych i športových podujatí, pracujú v mnohých krúžkoch. Žiaci 1. stupňa sa od septembra zapojili do mnohých aktivít. Šarkany, ktoré si žiaci zhotovili z jesenných plodov, zdobili našu chodbu až do novembra. V septembri sme sa zapojili do súťaže Literárny Kežmarok. Zo športových súťaží sme sa zúčastnili penaltového festivalu a abecedy futbalistu, žiak Maroš Cserei získal 2 miesto. Zúčastnili sme sa aj okresného kola v cezpoľnom behu a obvodného kola vo futbale. Október bol bohatý na kultúrne i na športové akcie. Pripravili sme kultúrny program pre obyvateľov obce pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. Okrem pekného tanca, spevu, či literárneho pásma sme zhotovili aj vkusné

darčeky. Zúčastnili sme sa na výchovnom koncerte Očová, Očová, na ktorom žiaci spoznali zaujímavé ľudové hudobné nástroje.

Mesiac október sa niesol v znamení ochrany zdravia a správnej výživy. V rámci projektu Zdravá škola žiaci 4. A triedy vytvorili vhodné plagáty na tému ako si chrániť svoj chrup pod heslom „ZDRAVÉ ZUBY – ZDRAVÝ CHRUP“. Pre žiakov 2. stupňa sme uskutočnili besedu so sestričkou zo stomatologickej ambulancie na tému starostlivosť o zdravý chrup a výstavku plodov z našich záhrad. Ani naši výtvarníci nezaháľali. Zapojili sa do výtvarnej súťaže Výskumník – výskumníčka a do Bratislavy boli odoslané najlepšie práce.

Medzinárodný deň bez fajčenia sa na našej škole niesol v športovom duchu. Vo volejbalovom turnaji si zmerali svoje sily žiaci – učitelia. Európsky týždeň boja proti drogám sa uskutočnil v dňoch 20. 11. – 27. 11. 2007. Žiaci 1. a 2. stupňa sa zúčastňovali na besedách a svoj názor na túto problematiku vyjadrili aj zaujímavými výtvarnými prácami. Do CVČ boli odoslané výtvarné práce na tému Život áno, drogy nie. Tretiaci a štvrtáci besedovali o knihe, „Nenič svoje múdre telo.“ Popoludnia v ŠKD sa niesli v duchu tvorivých dielní zameraných na danú problematiku, žiaci si tak rozvíjajú svoje estetické cítenie, upevňujú si vzťah k práci a učia sa chápať jej význam pre spoločnosť. Pracujú prevažne s odpadovým materiálom, z ktorého však dokážu vyrobiť predmety na výzdobu školy alebo darčeky, ktoré potešia. 27. 11. si žiaci 3. 4. a 5. ročníkov overili svoje vedomosti z matematiky v školskom kole súťaže Pytagoriáda.

V zdravom tele zdravý duch, tak si žiaci upevňovali svoje zdravie hlavne v športe. Zúčastnili sa okresného kola v šachu, kde naše družstvo získalo 3. miesto, okresného kola v streľbe zo vzduchovky, okresného kola v stolnom tenise žiačok a žiakov, okresného kola v plávaní a novej športovej súťaži JADŽENT s medzinárodnou účasťou. Aj v školskom roku 2007-2008 sa budeme zúčastňovať na všetkých športových súťažiach, ktoré organizuje SAŠŠ.

Čaká nás ešte veľa zaujímavých akcií a súťaží. Pripravujeme program na vianočnú besiedku, ktorou sa rozlúčime s rokom 2007 a rozídeme sa do svojich domovov, aby sme tu v kruhu svojich najbližších oslávili najkrajšie sviatky roka, veď „Vianoce sú, keď sme spolu, keď rodina sadá k stolu.“

Pedagogickí pracovníci ZŠ Likavka

„AKO NEUBLIŽOVAŤ RIEKE“

TÉMA: PRACIE PROSTRIEDKY

Ako môžeme ovplyvniť čistotu potokov a riek?

Aj napriek tomu, že sa to môže zdať neuveriteľným, každý z nás môže svojím každodenným správaním ovplyvniť kvalitu vody v miestnom potoku alebo rieke. A to napríklad tým, aké pracie prostriedky používa na pranie bielizne (obsah tenzidov, zmäččovacích a bieliacich látok, enzýmov, farbív, opticky zjasňujúcich látok a pod.).

Jednou z najväčších záťaží pre životné prostredie je **fosfor**, ktorý obsahujú pracie prostriedky vo forme fosforečnanov. Napriek vedeckému pokroku, fosfor obsahuje ešte množstvo pracích prostriedkov, a to aj napriek tomu, že dnes môže byť nahradený inými látkami, najčastejšie zeolitmi. Napríklad v Nemecku a Rakúsku sa iné než bezfosfátové pracie prostriedky nepredávajú. Približne polovica fosforu v splaškových vodách pochádza z pracích prostriedkov. Čistiare odpadových vôd nedokážu všetok fosfor zo splaškových vôd odstrániť, a časť je preto vypúšťaná do riek, kde spôsobuje masívny rozvoj mikroorganizmov (rias a siníc), tzv. **eutrofizáciu vodného prostredia**, ktorej prejav je v ľudovej reči známy ako **vodný kvet**. Závažnosť tohto javu nech dokumentuje nasledujúci príklad: 1 gram fosforu uživí 10 kg rias. Týchto 10 kg rias pri rozklade spotrebuje 150 g kyslíka. Toto množstvo kyslíka je obsiahnuté pri vode teplej 10 °C v 15 m³ vody. Pri jednom vypraní vypustíme do vody cca 4 gramy fosforu.

Ako si vybrať prací prostriedok?

- **Vyberte si prací prostriedok bez fosfátov** (na obale je označený certifikovanou značkou alebo obsahuje slovné spojenie – „bezfosfátový“, „neobsahuje fosfáty“. Prítomnosť fosforu zistíte, ak

v popise zloženia výrobku nájdete slovo „fosfáty“ alebo anglicky „phosphates“. Nenechajte sa taktiež oklamať označením „so zníženým obsahom fosfátov“. Takýto výrobok nekupujte!

- Všetky **pracie prostriedky gelové** (tekuté) **sú vo všeobecnosti bezfosfátové!**
- **Používajte mydlové pracie prostriedky.** Mydlo sa vo vodnom prostredí rýchlo biologicky odbúrava na látky, ktoré sú v prírode bežné. Mydlové pracie prostriedky sú vhodné najmä pre ručné pranie.
- **Používajte certifikované pracie prostriedky.** Značka „Environmentálne vhodný výrobok“ (EVV), ktorej udelenie posudzuje, schvaľuje a udeľuje Ministerstvo životného prostredia SR, je podľa § 2 ods. 2 zákona NR SR č. 469/2002 Z. z. o environmentálnom označovaní výrobkov „... značka, ktorou sa na základe overenia postupom ustanoveným zákonom osvedčuje, že príslušný výrobok spĺňa nadštandardné požiadavky z hľadiska ochrany životného prostredia oproti iným výrobkom z tej istej skupiny.“

ZNAČKA **ENVIRONMENTÁLNE VHODNÝ VÝROBK (EVV)** S OZNAČENÍM **0014** PRE PRACIE PROSTRIEDKY NA TEXTÍLIE A **0016** PRE KVAPALNÉ ČISTIACE PROSTRIEDKY

EUTROFIZÁCIA

NAJVÝZNAMNEJŠIU FUNKCIU PRI EUTROFIZAČNOM PROCESU ZOHRÁVAJÚ NITRÁTY A FOSFÁTY, MENEJ DRASLÍKY. EUTROFIZÁCIA SA PREJAVUJE VYŠŠOU INTENZITOU RASTU VODNÝCH RASTLÍN (FYTOPLANKTÓNU), NAJMÄ RIAS, PRI SÚČASNOM POKLESE OBSAHU KYSLIKA A ZVÝŠENÍ OBSAHU OXIDU UHLIČITÉHO V SPODNEJŠÍCH ČASTIACH NÁDRŽE, RESP. VODNÉHO TOKU.

TENTO PROCES, KTORÝ JE ODRAZOM POĽNOHOSPODÁRSKEHO ALEBO KOMUNÁLNEHO ZNEČISTENIA, JE VEĽMI ČASTÝ V ZAVLAŽOVACÍCH A ODVODŇOVACÍCH KANÁLOCH, RYBNÍKOCH, ALE AJ VO VÄČŠÍCH VODNÝCH NÁDRŽIACH. ASANÁCIA TAKÝCHTO PLÔCH JE NÁKLADNÁ A NIEKEDY MÁLO ÚČINNÁ.

Z HĽADISKA EUTROFIZAČNÝCH PROCESOV VO VODNÝCH NÁDRŽIACH SA SLEDUJE KONCENTRÁCIA MINERÁLNYCH VÝŽIVNÝCH LÁTKOK, NAJMÄ DUSÍKA A FOSFORU V BIOMASE FYTOPLANKTÓNU STANOVENÍM MNOŽSTVA CHLOROFYLU.

VODA S KONCENTRÁCIOU CHLOROFYLU NAD 25 mg.m⁻³ SA OZNAČUJE AKO SILNO EUTROFNÁ. TAKTO ZNEČISTENÁ VODA NIE JE VHODNÁ NA KÚPANIE, NAKOLKO VYVOĽÁ VÁŽNE ALERGICKÉ REAKCIE U ĽUDÍ.

K máju 2006, nebol na Slovensku pod značkou „EVV“ certifikovaný ani jeden prací prostriedok.

Ako ohľaduplne prať?

- **V príslušnom vodárenskom podniku si zistíte tvrdosť vody.** Na väčšine pracích prostriedkov je uvedené správne dávkovanie pre jednotlivé stupne tvrdosti. Toto dávkovanie v žiadnom prípade neprekračujte! Vo všeobecnosti platí, že čím je voda tvrdšia, tým viac pracieho prostriedku sa používa, aby bola voda zmäkčená a dosiahol sa žiadany výsledok prania.
- **Prací prostriedok nedávajte odhadom, ale používajte odmerku!** Vyskúšajte použiť polovičné množstvo z výrobcom odporúčaného a presvedčte sa, že efekt je často rovnaký!
- Spotrebu pracieho prostriedku znižuje jeho **dávkovanie priamo do bubna práčky.**
- **Silnejšie zašpinenú bielizeň pred praním namočte! Škvrny vyčistite podľa osvedčených receptov starých mám** (Ekoporaďňa CEEV Živica – <http://www.ekoporaďna.sk> alebo si objednať publikáciu „Múdra domácnosť“ – sosna@changenet.sk).
- **Pranie pri teplote 90 °C používajte iba výnimočne,** pri praní bielizne chorých ľudí a kojencov.
- **Vzdajte sa avivážnych prostriedkov!** Sú veľmi ťažko biologicky rozložiteľné a na vlastnú čistotu bielizne nemajú žiadny vplyv. Mäkkosť bielizne získame sušením na čerstvom vzduchu.

Nakupujte produkty ekologického poľnohospodárstva

Okrem pracích prostriedkov je ďalším zdrojom fosforu vo vodách aj poľnohospodárska činnosť. Pri nevhodnom dávkovaní sa nespotrebovaný fosfor môže dostávať do tečúcich vôd a nádrží. Princípy ekologického poľnohospodárstva, okrem iného, zakazujú používanie priemyselných hnojív. Ďalej

CHEMICKÝ MONITORING, KTORÝ POMÔŽE URČIŤ MIERU ZNEČISTENIA RIEKY, MÔŽE BYŤ PREDMETOM PROJEKTOVÉHO VYUČOVANIA NA ZÁKLADNÝCH ALEBO STREDNÝCH ŠKOLÁCH

ekologické poľnohospodárstvo prostredníctvom agrotechnických postupov a komplexnej starostlivosti o krajinu významne znižuje erózne procesy v nej, ktoré taktiež vedú k znečisťovaniu vodných tokov.

Produkty ekologického poľnohospodárstva musia mať na obale uvedené nasledovné údaje: nápis **Produkt ekologického poľnohospodárstva** alebo **Pochádza z ekologického poľnohospodárstva**, kód **SK-02-BIO** (udeľuje oprávnená inšpekčná a certifikačná organizácia **Naturalis SK**). Bioprodukty a biopotraviny sa tiež môžu označovať grafickým znakom – elipsou s nápisom **EKO poľnohospodárstvo**.

Viac informácií o ekologickom poľnohospodárstve získate na internetovej adrese <http://www.biospotrebiteľ.sk>.

BIOPRODUKTY A BIOPOTRAVINY SA TIEŽ MÔŽU OZNAČOVAŤ **ZNAČKOU S NÁPISOM EKO POĽNOHOSPODÁRSTVO**

Pracie prostriedky bez fosforu

Názov výrobku	Výrobca/dovozca
Ariel excel color	Procter & Gamble
Clarax	Setuza
Coop	Coop
Denkmit	D mark
Don	Jako
Don Gemini	Jako
Don Industry	Jako
Desia Colon color	Benckiser
Epex color	EPK Trade
Epex totel	EPK Trade
Mimino color (*)	Dúbrava
Palmex	Henkel
Palmex color	Henkel
Persil color perls	Henkel
Persil power perls	Henkel
Perwoll balzam	Henkel
Pierre (*)	Zinest
Rex automat	Henkel
Rex blue power (*)	Henkel
Senza klubičko	Dedra
Torsan (*)	Valtech tors

TAB.: PRACIE PROSTRIEDKY BEZ FOSFORU
ANALÝZU REALIZOVALA V ČR ROSA, O. P. S.,
V APRÍLI 2005 A (*) V ROKU 2004, ZDROJ:
<http://www.veronica.cz>

Tento materiál bol vydaný v rámci kampane „**TOKY NIE SÚ STOKY!**“ (bližšie informácie na <http://www.biospotrebiteľ.sk>) zameranej na občiansky aktivizmus a občiansku zodpovednosť voči miestnym vodným tokom a vodným zdrojom, a to vďaka finančnej podpore Regionálneho environmentálneho centra pre krajiny strednej a východnej Európy z prostriedkov Rozvojového programu spojených národov (UNDP) a Global Environment Facility (GEF) v rámci Dunajského národného grantového programu.

dizajn ŠOMŠÁK

Občianske združenie TATRY
KEMI 627/5, 031 04 Liptovský Mikuláš
tel./fax: 044 – 553 10 27
e-mail: wolf@mail.viapvt.sk
<http://www.ekokompas.host.sk>

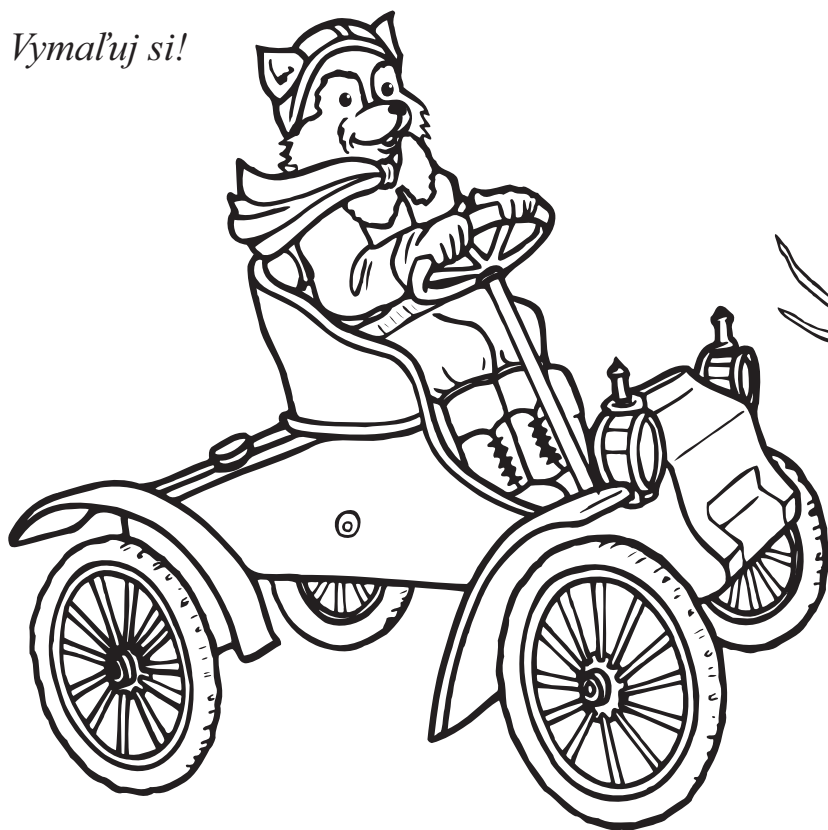
ŠKOLSKÝ ROK 2007 A ČO NAVIAC... !

Každý z nás určite už pocítil ako rýchlo plynie čas. Nieкого sme stratili, niekto prišiel o zdravie, iný o prácu, alebo v tom lepšom prípade ju našiel, a zamestnal sa. Tak to je aj v škole – učitelia nájdu svojich žiakov, žiaci učiteľov, a každý z nás svoj druh pracovných povinností. Tak sa začal aj náš školský rok. Nové deti privítali pani učiteľky, pani zástup. Baranová a pani uč. Kočibalová. Deti z druhej triedy si našli pani uč. Novotnú a Glembovú. A predškoláci, tým zostali tiež „ich“ – pani učiteľky Vojkovičová a Močáryová. Deti je spolu zapísaných 75, v priebehu roka pribudne ďalších 5. Pre vysoký počet detí a požiadavky rodičov o pobyt detí v MŠ, sa uvažovalo zriadiť triedu s poldennou prevádzkou. Táto požiadavka rodičov sa priebežne riešila na Rade školy pri ZŠ a na RZ MŠ v septembri 2007 v Likavke v spolupráci s OcÚ Likavka. Na schôdzi ZRŠ v MŠ v septembri sa tento zámer rodičom predniesol. Vtedy zriaďovateľ navrhol, že poplatok za pobyt dieťaťa v MŠ od 1. januára 2008 sa zvýši na 200 Sk mesačne. Určite to každý dobre chápe, životné náklady stúpajú, aj na školách. Treba viacej pomôcok a materiálu pre deti. Poplatok bol odsúhlasený. Oboznámiť verejnosť s tým, čo robíme v MŠ, je myslím zbytočné stále opakovať. Realizujú sa popri výchovno-vzdelávacom procese aj ďalšie aktivity detí v po-

poludňajších hodinách. Deti majú sedenia výtvarnej výchovy, tanečno-pohybovej výchovy, ktorú vedú pracovníčky SLŠ v Ružomberku. Taktiež sa realizuje od 11. októbra oboznamovanie s anglickým jazykom. Pre veľký záujem a hlavne počet detí, sa pracuje len s deťmi 3. triedy. Výučba výchovy pre deti je bezplatná a anglický jazyk sa platí vo výške 200 Sk ročne. Rieši sa aj logopedická starostlivosť cez PgPP v Ružomberku. Akcie kultúrneho a zábavného charakteru boli v septembri. Ponúkol svoje predstavenie český kúzelník. Ďalšou akciou bolo divadelné predstavenie: „Ako išlo vajce na vandrovkú“, na 15. 10. 2007 v KD Likavka. Ako reprezentanti našej MŠ sa deti predstavili na výtvarnej súťaži. Deti z 2. triedy (Švichká, Prekop, Jackanínová, Krížo, Bakošová), ktoré spolu s pani uč. Novotnou urobili krásneho šarkana. V spolupráci s MKS v Likavke si deti 3. triedy pripravili pásmo básní venovaných k októbru – k mesiacu úcty k starším. So zložkami z obce sa zúčastnili na akcii – 21. októbra 2007. Nielen prácou, hrami a nadobúdaním nových vedomostí sa detská osobnosť dá tvarovať. No nezastupiteľná je úloha rodiny a rodičov. Škola je dôležitá, ale rodina a výchova je podstatná pre človečika, akým dieťa je.

uč. **Alena Močáryová**, MŠ Likavka

Vymaľuj si!

Asi 3 zápasy pred koncom uplynulého ročníka skončil dlhoročný a úspešný tréner Milan Bartko po nezhodách s funkcionármi. Len vďaka jeho skúsenostiam s kaučovaním sa mužstvo pod jeho vedením pohybovalo v pokojných vodách. Dokonca po jesennej časti, malo rovnaký počet bodov, ako prvé Lipt. Sliače. Lenže na miesto zodpovedného prístupu hráčov ku svojim povinnostiam, v príprave na jarnú sezónu, prišiel pravý opak. A tak mužstvo kleslo v tabuľke, až tréner, ktorý bol zvyknutý so svojim mužstvom na lepšie výsledky, odstúpil.

Po dohode s Róbertom Bieleschom, sme prevzali chlapcov spoločne. Letná príprava bola na moje prekvapenie viac ako dobrá. Doplnili sme mužstvo tromi chlapcami z ružomberského staršieho dorastu. Hlavne Likavčan Michal Kondra sa stal výraznou posilou. Nezaostal za ním ani Róbert Sliačsky, ktorý

si vybrali jednoduchšiu cestu a prestali chodiť „na futbal.“ Takým bol Lukáš Janiga a tiež Jozef Brtko z Martinčeka, z ktorého by sa určite do jedného roka stala pre naše mužstvo posila. Lenže v mladých hlavách je niečo, čomu ja už asi nerozumiem.

Takže po 5. kole a spomínanej debata prišlo k tomu, čo som očakával od začiatku. K výhram ale aj k prehrám. Ale to je vo futbale normálne. Najkrajšie momenty prišli v derby s Ludrovou. Vtedy sme sa presvedčili, aký môže byť futbal „bohovský“. Krásna hra, vysoké víťazstvo, spokojnosť chlapcov, trénerov, funkcionárov, ale hlavne všetkých našich likavských fanúšikov. Do konca súťaže sme ešte nazbierali 16 bodov, takže sme skončili so 17 bodmi na 10. mieste s nevelkou stratou na tretieho.

Na záver by som chcel poďakovať futbalovým funkcionárom za ich ochotu a snahu vytvoriť podmienky

ŽIVOT VO FUTBALE

odohral taktiež dobré zápasy. Po určitých problémoch na konci prípravy a v prvých dvoch kolách s našim jediným brankárom Michalom Hubom sa časom situácia urovnala. Trénovať začal po niekoľkých rokoch aj Jozef Jadroň, čím sa mančaft rozrástol na 18 – 20 hráčov, ktorí na prekvapenie aj chodili na tréningy. Tak ako sme si mysleli s Róbertom, že príprava nám vyšla, tak rýchlo sme po prvých kolách padli na „hubu.“ Po piatich kolách sme boli jasne poslední a s jediným bodom. Zvolali sme si malú poradu s funkcionármi a starostom. Povedali sme si čo nás hnevá a kde sme spravili chyby. Najviac sklamal nielen hrou, ale aj prístupom Miroslav Hlinka. Hráč jeho kvalít musí mužstvo ťahať, nie aby mužstvo ťahalo jeho. Zo starších hráčov, ktorí sú v mužstve vlastne už len dvaja, sme spokojní. Janko Timko môže byť pre tých našich „náštročných“ chlapcov, ktorých je v mužstve najviac, naozajstným príkladom. Nielen v tréningu, ale i v hraní srdcom pre Likavku. Druhým podobným je Rado Sýkora. Ten síce v prvých 4-roch kolách stál pre tresty, ktorými je dlhodobo známy, ale po niekoľkých rozhovoroch si uvedomil, že je potrebný na hrisku viac, ako na posedeniach „disciplinárky“ v Lipt. Mikuláši. Do konca súťaže nedostal žltú kartu za prejavy nešportového správania. Takto sa mužstvo za pochodu formovalo a zvyklo si na seba. Po zvýšení konkurencie príchodom Ružomberčanov a aj mladými likavskými odchovancami, niektorí hráči prestali vidieť svoju budúcnosť v našom novovytvárajúcom sa tíme. Takže

pre futbal. Mali sme, tréneri i hráči, vytvorené všetky podmienky pre našu prácu. Za to patrí veľká vďaka aj Obecnému úradu na čele s pánom starostom. Týmto je v našom prípade povinnosť a cieľ dotiahnuť našu „káru“ aspoň na piatu priečku a ponaháňať už s postupom kalkulujuúcich ŠVOŠOVCOV.

Držte nám palce.

ŠPORTU ZDAR a likavskému futbalu zvlášť.

Martin BARTOŠ

Trieda: I. trieda dospelí							
	Klub	Z	V	R	P	Skóre	B
1.	Švošov	13	9	3	1	35 : 16	30
2.	Ludrová	13	8	1	4	30 : 24	25
3.	Kvačany	13	7	4	2	19 : 13	25
4.	Beňadiková	13	7	1	5	28 : 16	22
5.	L. Hrádok	13	6	3	4	24 : 16	21
6.	Il'anovo	13	6	3	4	23 : 18	21
7.	Jamník	13	6	2	5	21 : 20	20
8.	Smreč. Žiar	13	6	1	6	27 : 24	19
9.	L. Lúžna	13	5	3	5	17 : 27	18
10.	Likavka	13	5	2	6	24 : 26	17
11.	Podtureň	13	3	3	7	17 : 22	12
12.	Svätý Kríž	13	3	3	7	20 : 26	12
13.	Pribylina	13	3	1	9	16 : 28	10
14.	V. Dubová	13	2	0	11	17 : 42	6

Z NAŠEJ MATRIKY

Naši malí spoluobčania:

Patrik Kohút
Monika Brtková
Veronika Krutáková
Jazmína Timková
Sofia Hardyová
Dominik Jurík

Jessica Martina Dedinská
Oliver Petrák
Karolína Kohútová
Laura Fajtová
Monika Chebenová
Tobiáš Raksa

Manželstvo uzavreli:

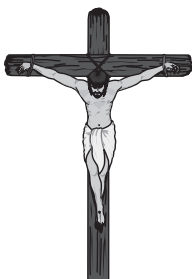

Roland Števko – Michaela Šutýová
Martin Hvorka – Andrea Magová
Jozef Ondrejka – Katarína Pirohová
Pavol Sloboda – Alžbeta Mlynáriková
Radovan Bakoš – Martina Líšková
Roman Škvarek – Lucia Kráľovenská
Stanislav Kereškéni – Zuzana Koišová
Alan Kermaschek – Lenka Baďová
Milan Bakoš – Mgr. Andrea Kloptová
Dušan Mlynárik – Marika Števlíková
Zdenko Kozica – Silvia Martonová
Ing. Rastislav Pongrácz – Ing. Zuzana Lacová

Ľubomír Gejdoš – Jana Fábryová
Martin Gerek – Zuzana Šintajová
Juraj Roháček – Miroslava Mudičková
Richard Ferko – Anna Zelinková
Igor Toma – Zuzana Lieskovanová
Ladislav Zelinka – Jana Matušáková
Mgr. Peter Kohút – Mgr. Alena Fainová
Emil Jacko – Vladimíra Stehurová
Ing. Ivan Fiačan – Silvia Hlinková
Miroslav Lauko – Simona Buláková
MUDr. Erik Masaryk – Miroslava Lamošová
František Kubaľák – Ivana Lauková.

Opustili nás:

Anna Jágerová 79 r.
Benjamín Bakoš 85 r.
Ignác Laček 76 r.
Štefan Trepán 47 r.
Pavol Cheben 80 r.
Robert Nemček 57 r.
Peter Mišovie 57 r.
Zita Rajničová 78 r., Jolana
Zelinková 88 r.
Jaroslav Kondra 77 r.

Zlatica Moravčíková 82 r.
Angela Pašková 84 r.
Oľga Matulová 74 r.
Ľudmila Hradská 92 r.
Dušan Kráľovský 32 r.
Anna Jacková 83 r.
Gabriel Kruták 93 r.
Jolana Moskvová 82 r.
Ľudmila Krutáková 86 r.
Štefan Lukáč 78 r.